

RATTEN OP AMELAND

De bruine rat heeft zich sinds kort ook op Ameland gevestigd. Als ongewenste vreemdeling heeft hij heimelijk de grens overschreden, verborgen tussen rijshout, dat voor de zeeweringswerken aan de zuidwestkust van Ameland per binnenschip werd aangevoerd. Eerst niet als zodanig herkend, omdat men op de meeste eilanden nimmer eerder een rat in levende lijve had aanschouwd, werd hij langzamerhand een vertrouwde, zij het een hinderlijke verschijning. Binnen enkele jaren had het oorspronkelijk aanvallige diertje zich op schier astronomische wijze vermenigvuldigd en zich snel vanuit de zuid-westkust van het eiland over geheel Ameland verspreid. Dat is ook geen wonder, wanneer men zo de gelegenheid krijgt het hele gebied tot eet- en speelterrein (lees: jachtveld) te proclameren.

In het najaar van 1955 kwamen van de zijde der bevolking zoveel klachten binnen over de schade die door de rat werd aangebracht, dat het gemeentebestuur zich tot de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen wendde met het verzoek het van advies te willen dienen. De hulp bleef niet lang uit. De rattenkenner bij uitstek, de heer Langeveld, wist aan de hand van een instructieve film, de belangstelling van vele Amelanders te wekken voor de rattenbestrijding. Er werd spoedig een plan de campagne opgemaakt, waaraan vrijwilligers van alle dorpen, vier in totaal, zouden meedoen.

Besloten was om dadelijk na de dooi het eiland systematisch op ratten te doorzoeken, waarbij elk dorp een bepaald gedeelte van het eiland rondom zich van de Noord- tot de Waddenzee voor zijn rekening zou nemen en alle dorpen samen het onbewoonde oostelijke deel van het eiland.

Op een goede dag in het begin van maart van dit jaar (1956; red.) werd des ochtends om half negen de slag om de ratten begonnen, nadat de avond te voren door de campagneleiders van de vier dorpen, die over prima terreinken- nis beschikken, de instructies gezamenlijk waren doorgenomen. Het gemeentepersoneel had voor de nodige met pasta besmeerde bokkingen gezorgd en over de dorpen verdeeld.

Elk dorp had zijn vrijwilligersploeg van ouderen en jongeren (schoolkinderen van de hogere klassen mochten meedoen om rattengaten te helpen opsporen) die in tweeën werd gesplitst, namelijk één voor het duingebied en één voor de weilanden. Een hele dag was ermee gemoeid, maar de resultaten waren verrassend. In het bijzonder bij de boerderijen en de zomerwoningen wemelde het van de rattennesten. De volle asgaten bleken dankbare verblijven voor de ratten te zijn geweest. Doch ook de duingebieden met de talrijke konijnholen en meeuwnesten zijn een dorado voor deze knaagdieren. Dit bleek bij de gezamenlijke actie op het Oerd, het oostelijk deel van Ameland, die de volgende dag werd gehouden.

Bij de nazorg, een der moeilijkste stadia van de rattenbestrijding, omdat de belangstelling spoedig is geluwd, kon een grote opruiming worden vastgesteld. De klachten verstomden aanzienlijk. Een der belangrijkste resultaten van deze rattenbestrijding is wel geweest, dat de gehele bevolking op het gevaar van ratten attent is gemaakt en velen door hun deelneming aan de actie zich nu van dat gevaar bewust zijn. Het doet dan ook goed te horen, dat nog enkele van de vrijwilligers met de na-actie bezig zijn en regelmatig van de bevolking me-

dedelingen over aanwezigheid van ratten ontvangen.

Met niet genoeg nadruk kan worden gezegd, hoe belangrijk deze rattenbestrijding voor het eiland is geweest, want zowel de boerenstand als het vreemdelingenverkeer is veel schade bespaard, nu de ratten van erf en kampeerterrein en uit schuur en zomerwoning zijn ver-

dreven. Een woord van hulde is hier op zijn plaats niet alleen voor de vrijwilligers, maar ook voor de Plantenziektenkundige Dienst voor de belangeloze voortreffelijke voorlichting!

Juli 1956.

F. G. A. Huber,
Burgemeester van Ameland.